

målet om kombination af en kort ubetinget frihedsstraf med en betinget dom på vilkår af bl.a. behandling opstå. Sådant dom bør dog have undtagelsens karakter.

8.3. Herudover rejser straffelovens regler om betingede domme spørgsmålet om fastsættelse af prøvetid og tilsynstid. Det forventes, som også forudsat i arbejdsgruppens indstilling, at prøvetid og tilsynstid som udgangspunkt fastsættes til en periode svarende til varigheden af det tilbudte behandlingsforløb. Skønnes det formålstjenligt, kan prøvetiden og tilsynstiden fastsættes til en længere periode, dog maksimalt to år. Om arbejdsgruppens nærmere overvejelser vedrørende dette spørgsmål og om udformningen i øvrigt af en betinget dom om behandling henvises til indstillingen, kap. 6, pkt. 6.1.2.-6.1.5., og kap. 7, pkt. 7.1.-7.2. Om udformningen af afgørelser om anbringelse i institution i medfør af straffelovens § 49, stk. 2, henvises til indstillingen, kap. 6, pkt. 6.2., og kap. 7, pkt. 7.3.

9. Justitsministeriet foreslår i overensstemmelse med arbejdsgruppens anbefalinger, at der føres en fast tilsyns- og sanktionspraksis. Skal behandlingsvilkåret accepteres som et alternativ til visse former for frihedsstraf, er det af stor betydning, at der føres kontrol med den enkelte stofmisbrugers afvikling af behandlingsforløbet, og at der reageres hurtigt og mærkbart, hvis behandlingsvilkåret tilsidesættes.

9.1. Som det fremgår af pkt. 8 ovenfor, forudsættes det overordnede tilsyn med overholdelsen af behandlingsvilkåret at blive ført af kriminalforsorgen, således som det normalt er tilfældet ved betingede domme. Det daglige tilsyn må imidlertid i det væsentlige varetages af den institution, hvor behandlingen foregår. Justitsministeriet foreslår i overensstemmelse med arbejdsgruppens anbefalinger, at der fastlægges en indberetningsprocedure, som sikrer, at kriminalforsorgen straks får underretning om enhver – ikke helt ubetydelig – uregelmæssighed i den kriminelle stofmisbrugers afvikling af behandlingsforløbet. Om den nærmere udformning af en sådan indberetningsprocedure henvises til indstillingen, kap. 8, pkt. 8.1.4.

9.2. Det er næppe muligt generelt at fastslå, i hvilke tilfælde tilsidesættelse af behandlingsvilkåret må antages at være så groft, at det bør medføre, at sagen forelægges for anklagemyndigheden med henblik på indbringelse for retten, jf. straffelovens § 60. På tilsvarende måde er det næppe muligt på forhånd at angive, hvilke former for vilkårsovertrædelse der bør

føre til en administrativ reaktion for domfældte, anbragt efter straffelovens § 49, stk. 2. Der kan i sin yderste konsekvens ske tilbagekaldelse af beslutningen om anbringelse i særlig institution, således at domfældte anbringes i almindelig afsoningsinstitution med henblik på udståelse af reststraffen. Det skal herved tages i betragtning, at der er tale om meget forskelligartede sager.

Har de indberettede uregelmæssigheder imidlertid en sådan karakter, at de skaber tvivl om den dømtes vilje og evne til at opfylde behandlingsvilkåret i overensstemmelse med den fastlagte handlingsplan, bør sagen, som det også fremgår af arbejdsgruppens indstilling, straks forelægges kriminalforsorgen og af kriminalforsorgen forelægges anklagemyndigheden med henblik på sagens indbringelse for retten. I de enkelte tilfælde, hvor behandlingsforløbet er iværksat i forbindelse med en anbringelse i medfør af straffelovens § 49, stk. 2, træffer kriminalforsorgen afgørelse om eventuel genindsættelse til fortsat afsoning af reststraffen. Der henvises herved til indstillingen, kap. 8, pkt. 8.1.5.

9.3. Det er næppe heller muligt på forhånd at udstikke nærmere retningslinier for afgørelsen i tilfælde, hvor der begås kriminalitet i prøvetiden, eller hvor det senere konstateres, at der er begået anden kriminalitet forud for en betinget dom om behandling, jf. straffelovens § 61. Om et igangværende behandlingsforløb skal afbrydes gennem idømmelse af en ubetinget fængselsstraf, eller om det efter omstændighederne kan forsvares at opretholde behandlingsforløbet – eventuelt i kombination med en ændring af et eller flere af de fastsatte vilkår – må således også afhænge af en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde, jf. herved indstillingen, kap. 8, pkt. 8.2.2. og 8.3.

10. Det foreslås, at der gennemføres en effekt- og procesevaluering af forsøgsordningen under inddragelse af såvel den kriminelle stofmisbruger som medarbejdere i kriminalforsorgen og ved de pågældende behandlingsinstitutioner og kommuner. Evalueringen skal bl.a. bidrage til en afklaring af spørgsmålet om eventuelt at permanentgøre nyordningen. Der henvises herom nærmere til indstillingens kap. 9.

11. Det er i arbejdsgruppens kommissorium forudsat, at der til forsøgsordningen afsættes 5 mill. kr. i 1995 finansieret inden for Socialministeriets rammer. Dog afholdes udgifterne til anbringelse i institution i medfør af straffelovens § 49, stk. 2, via de gældende finansieringsregler, dvs. delt mellem amt og kommune. Som nævnt i pkt. 3.4. ovenfor, er der